

Krönika

Göteborgsposten har modigt outat Selma. Per-Olof Bolander svarar med att outa Gay Pride Festival.

Sex, porr och pengar

Under en vecka i juli invaderas Stockholm av den massmedialt upphäussade homoseksualitetens företrädare, de mest uttalade, utspökade och utagerande av dem. Uppstågen kommer att följas av press och etermedia med den svassande inställsamhet den politiska korrektheten påbjuder, samtidigt som publiken kittlas med det slipprika och vulgära.

Det har redan börjat. På midsommarafsten hade Göteborgsposten en flersidesartikel inför homofestivalen där Selma Lagerlöf omtalades som "flata" och det spekulerades i ett antal kända personers eventuella homosexualitet. *Outing* är den aggressiva homoseksualitetens sätt att tvångsrekrytera och samtidigt straffa dem som haft den goda smaken att vara diskreta med sin läggning. Denna motbjudande form av integritetskränkning bedrivs nu av landets näst största morgontidning. Är du stolt, Hjärne?

Trycket på kändisar att ansluta sig till fjollornas och läderbögarnas depraverade parad är emellertid bara ett ovanligt tydligt exempel på den obehagliga trenden att alltmer betona den sexuella identiteten. Pornografin har på några decennier utvecklats från en marginell och effektivt tabubelagd företeelse till storindustri och kulturell maktfaktor med påverkan på konst, underhållning och reklam.

Att gyckla med de sexuella tabun porren redan luckrat upp har blivit det nya radikala alibit för reklammarkerna, dessa krämarnas köpta megafoner som så gärna vill se sig som revoltörer. Och för kvällspressen är exploaterandet av sexuell sensationslystnad och osäkerhet en marknadsstrategi.

Det är mot bakgrund av kulturens pornofiering och sexualitetens kommersialisering – eller kanske mer träffande, kommersens sexualisering – som den moralpaniska lagstiftningen mot barnporn och köp av sex bör förstås.

Pedofiler och torskar blir syndabocker för ett moraliskt haveri. (Syndabocker behöver *nota bene* inte vara oskyldiga, den perfekta syndabocken är skyldig till något.)

De homoseksuella som inte vill låta sig reduceras till någon av pratshowernas och sexagitationens utmanande eller kitschiga schabloner är knappast hjälpta av spektakel som homofestivalen och uppmärksamheten kring den. För alla dem, av vilken sexuell läggning de vara må, som av något skäl – de kan ha goda skäl – inte fullt ut kan bejaka sin sexualitet innebär den massmediala sexfixeringen inte ökad frihet utan ett hän och ett hot. Som alla andra revolutioner har den sexuella gynnat somliga till priset av försämringar för andra. Det ligger i sakens natur att förlorarna kommer i skymdan, när de inte direkt förföljs. Vem som är vinnare och vem som är förlorare är heller inte alltid lätt att säga.

Homofestivalens deltagare sponsras av Stockholms stad med kommoder och glidmedel för 300 000 kronor. Vilket framsteg för bokkulturen att även skattebetalarna blir rövknullade, tänker man.

Bland dem som kommer att delta i denna skattesubventionerade stockholmska supersodomni finns också förlorare som förmedlar sig för en illusorisk frigörelse. Socialborgarrådet Lena Nyberg (s) vill inte moralisera över vad människor gör eller inte gör. Men man kommer inte undan moralen så lätt. Att vägra moralisera kan vara den djupaste omoralen och det största sveket.

25 juni 1998

PER-OLOF BOLANDER

Sociologin som maktinstrument

Ständigt redo att låta sig utnyttjas för tvivelaktiga syften är sociologin en av de mer umbärliga samhällsvetenskaperna. Bo Persson önskar en vilsam sommar.

I radioprogrammet *Filosofiska rummet* hörde jag härnästans en av de samtalande filosoferna yttra: "Människan är en social varelse". Budskapet upprepades ett tiotal gånger, ibland förstärkt: "Människan är ju en social varelse". Inga protester mot denna sociologism avhörde från de andra radiofilosoferna.

Betraktelse/Juni

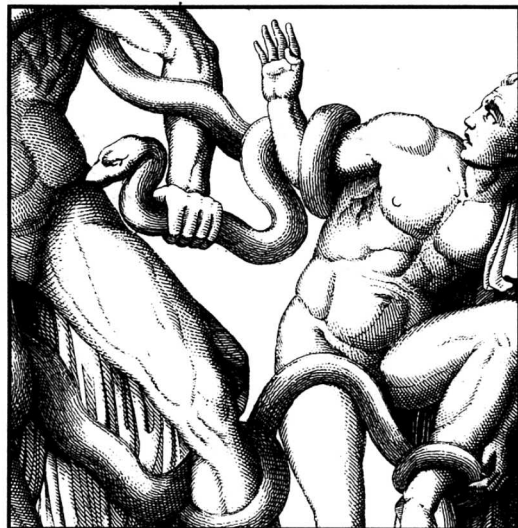
Lika väl som att människan är en social varelse, gäller att hon är en biologisk, psykologisk, fysiologisk, fysikalisk och kemisk varelse. Det finns till och med de som håller före att hon är en förnuftsvarelse. En sociolog som studerar människan med hjälp av sina sociologiska begrepp ser naturligtvis en sociologisk varelse även när han använder epitetet social. Människan är emellertid som hon är och inget disciplinärt begreppssystem förmår fånga henne – eller något annat för den delen – i sin totalitet.

Sociologin har under många år utövat en stark lockelse på för djupsinne mottagliga själar och, fast av andra anledningar, på politiker med kollektivistiska budskap. Sociologin är socialismens konserverdrabant.

Ideal utan avvikare

Det traditionella, oföränderliga, samhället kan stå som modell för det sociologiska idealen, där alla är fullt integrerade och inga avvikare finns. Avvikare slår man ihjäl. Det som eldade Marx patos var att den kreativa förstörande 1800-talskapitalismen trotsade den sociologiska idealmodellen. Alienationen, förfämligandet, var hans stora hatobjekt. Oviljan att betala den kostnad för förändring som alienationen innebär, har han gemensam med de flesta tidigare och senare konservativa och reaktionärer. Tänk bara på vår samtida älskingsreaktionär, Göran Greider.

Frigörelse från det mänskliga slaveriet betyder bland annat att kasta av förkvävande sociala bojor. Den sortens frigörelse har skildrats av svenska arbetarförfattare, bland andra. Frigörelse innebär också att ta kontroll över de psykiska driftarna. Freud har lurat, eller kanske förlött, många att tro att detta är

De sociala bojorna. Frigörelse innebär bland annat att kasta av sociala bojor och ta kontroll över de psykiska driftarna. Detalj av Laokoon-gruppen på illustration från 1800-talet.

fäfångt. Men Goethe uttryckte frigörelseprojektet mycket vackert: *Wer immer strebend sich bemüht, den können wir erlösen.* Okunnighet, kapitulation inför driftslivets tyranni och lydnad inför påbudet om social underkastelse förfärr individen och gör den, om inte alienerad, så dock inte till glädje, varken för sig själv eller för nästan.

Propagandan för människan som social varelse kommer i vågor under 1900-talet och bereder mark för Ledaren.

Sociologismens totalitära anspråk – människan är bevaras ingenting annat än en social varelse – har ingenting empiriskt som talar för sig annat än att vara till hjälp för manipulativa politiker och maktmänniskor. Det är de individer som har minst likhet med *homo sociologicus* som har fört utvecklingen framåt. Det må gälla föregångsfigurer inom konst, litteratur och vetenskap likaväl som affärlivets entreprenörer. För att tala med Sartre: Vad har den välintegrerade hopen någonsin åstadkommit, kuvad som den lever i juridisk flockmentalitet? Utom krig. Krig är 1900-talshopens paradprodukt.

Det gäller att se upp med tendenser till totalitarism. Propagandan för människan som social varelse kommer i vågor under 1900-talet och bereder mark för Ledaren. (Ledaren spelar en framträdande roll inom sociologin.) Den propagandan gick hem i de vidaste kretsar på 30-talet. Gud bevare oss för att den åter skulle vinna samma utbredning. Vore detta möjligt utan liberalismens korrumpering och politisering? Som sociologiprofessorn Ralf Dahrendorf uttrycker det:

För...sociologin är socialisationsprocessen ständigt en avpersonifieringsprocess, i vilken den enskildes absoluta individualitet och frihet upphävs genom sociala rollers kontroll och offentlighet. Den människa som blivit till *homo sociologicus* är skyddslost utelämnad åt...sociologins hypoteser.

Sociologin har – förutom mycket annat – differentiering av folk i grupper och klasser på sitt samvete. Den sortens övningar var en favoritsysselsättning för Hitler, Stalin och Mao. Om man räknar ihop de resurser som satsats på samhällsforskning världen över under 1900-talet, har området industri-sociologi fått en stor andel. Vad har kommit ut av detta? Managementlitteratur.

Politiska åtgärder som baserats på sociologiska hypoteser leder som regel fel. Finkänsligheten förbjuder svenska exempel. Charles Murray, professor i sociologi, och illa sedd av de sociologitillvända, ger emellertid ett antal sådana exempel från USA i sin bok *Losing ground*.

Sociologins anspråk på kunskap om människan är överdrivna. Översatt i handling är sociologismen farlig.

• Citatet

Föreställningen att statens och lagens uppgift är att se till att ingen ska känna sig sårad – det är rena galenskapen.

– Camille Paglia
i CBS soffprogram *Eye to Eye*, 1993.